

STUDIA PEDAGOGICZNE

PEDAGOGICAL STUDIES
Social, educational and art problems

VOLUME 28

Studia Pedagogiczne

Problemy społeczne,
edukacyjne i artystyczne

TOM 28



Wydawnictwo
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
Kielce

2016

RADA NAUKOWA / EDITORIAL BOARD

Jean Baratgin (Francja), Małgorzata Bielecka (UJK), Amy Cutter-Mackenzie (Australia), Wanda Dróżka (UJK), Wiesław Jamrozek (UAM), Marek Konopczyński (Pedagogium), Sławomir Koziej (UJK), Dariusz Kubinowski (USz), Deniz Kurtoğlu Eken (Turcja), Stefan M. Kwiatkowski (APS), Wiesław Łuczaj (UJK), Bożena Matyjas (UJK), Jerzy Mądrawski (UJK), Wiesław Łuczaj (UJK) Jerzy Prokop (Czechy), Andrzej Radzewicz-Winnicki (UZ), Alina Rynio (KUL), Barbara Smolińska-Theiss (APS), Adriana Wiegerová (Słowacja)

KOLEGIUM REDAKCYJNE / EDITORIAL COMMITTEE

Redaktor naczelny: Bożena Matyjas – bozena.matyjas@ujk.edu.pl
Zastępca Redaktora Naczelnego: Paulina Forma – paulina.forma@ujk.edu.pl
Sekretarz redakcji: Małgorzata Stawiak-Ososińska – malgorzata.stawiak-ososinska@ujk.edu.pl
Zastępca sekretarza: Dorota Bełtkiewicz – stped@ujk.edu.pl

REDAKTORZY TEMATYCZNI / THEMATIC EDITORS

Małgorzata Bielecka, sztuki piękne – m.bielecka@interia.pl,
Wanda Dróżka, pedagogika – wanda.drozka@ujk.edu.pl,
Halina Król, pedagogika – krolhalina@poczta.fm,
Jerzy Mądrawski, muzyka – jerzy.madrawski@ujk.edu.pl,
Ewa Parkita, muzyka – ewa.parkita@ujk.edu.pl,
Anna Stawecka, psychologia – anna.stawecka@wp.pl,
Urszula Ślusarczyk, sztuki piękne – urszula.slusarczyk@ujk.kielce.pl,
Małgorzata Wolska-Długosz, pedagogika – mwolskadolugosz@ujk.edu.pl

REDAKTORZY JĘZYKOWI / LANGUAGE EDITORS

Agnieszka Szplit, język angielski – agnieszka.szplit@gmail.com, Paul Siayor, język angielski – paulsiayor@onet.eu, Anna Wileczek, język polski – anna.wileczek@ujk.edu.pl

REDAKTOR STATYSTYCZNY / STATISTIC EDITOR

Ryszard Błaszkiwicz – r.blaszkiwicz@ujk.edu.pl

RECENZENCI / REVIEWERS

Katarzyna Białobrzeska (UAM), Lidia Burzyńska-Wentland (Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni), Mariusz Cichosz (UKW), Otylia Clipa (Rumunia), Otylia Dandara (Mołdawia), Teresa Giza (WŚ), Piotr Gołdyn (UAM), Barbara Grabowska (UŚ), Leszek Jazownik (UZ), Anna Kanios (UMCS), Cezary Kurkowski (UWM), Kinga Kuszak (UAM), Hanna Markiewicz (APS), Astrid Męczkowska-Christiansen (Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni), Katarzyna Olbrycht (UŚ), Katarzyna Palka (WŚ), Jacek Pyżalski (UAM), Tomasz Sosnowski (UwB), Władysława Szulakiewicz (UMK), Adnan Tufekcic (Bośnia i Hercegowina), Mirosława Wawrzak-Chodaczek (UWr)

Adres redakcji / Editorial Correspondence

25-029 Kielce, ul. Krakowska 11
tel.: 48 41 349 67 25; fax: 48 41 349 67 26
e-mail: studia.pedagogiczne@ujk.pl, paulina.forma@ujk.edu.pl

Opracowanie redakcyjne – Olga Darewicz-Uberman

Projekt okładki – Marzena Buksińska

Formatowanie komputerowe – Marzena Buksińska

„Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne” są kontynuacją „Kieleckich Studiów Psychologicznych” (1986), „Kieleckich Studiów Pedagogicznych i Psychologicznych” (1989), „Studiów Pedagogicznych Akademii Świętokrzyskiej” (2003), „Studiów Pedagogicznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego” (2008)

Copyright © by Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2016

Czasopismo indeksowane w BazHum, Index Copernicus

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

IWONA CZARNECKA, Działalność Polskiego Związku Głuchych w latach 1966-1981	11
PAULINA FORMA, Socjopsychologiczny predyktor dorastania w rodzinie wielodzietnej	43
MAŁGORZATA KRAWCZYK-BLICHARSKA, Competences of a Career Advisor – European Implications	51
MAGDA LEJZEROWICZ, Indywidualizacja w działalności wychowawczej i dydaktycznej	67
HANNA MARKIEWICZ, Obraz społeczności akademickiej i jej kultury we wspomnieniach z XIX i XX wieku	85
AGNIESZKA OGONOWSKA, PIOTR SŁOWIK, Nauczyciel wobec zmian społeczno-kulturowych. Rola edukacji psychologicznej	101
MAŁGORZATA WOLSKA-DŁUGOSZ, Volunteering as a form of help	127

BADANIA I KOMUNIKATY

ANNA WILECZEK, IWONA MOŹDŻONEK, Communication Barriers in Early Childhood Education	143
SVITLANA KOHUT, Professional pedagogical education as presented in the research of Ukrainian scientists	161
GABRIELA PIECHACZEK-OGIERMAN, Cele życiowe i aspiracje społeczno-polityczne uczniów szkół gimnazjalnych polsko-czeskiego pogranicza	171
KATARZYNA SŁANIA, Portret lidera – aspekty teoretyczne i empiryczne w konstruowaniu wizji na temat działaczy społecznych	187

RECENZJE, SPRAWOZDANIA I OPINIE

Education and Psychology – Międzynarodowa Konferencja, 22-24 listopada 2016 r., Kyoto, Japonia – HALINA KRÓL	201
Małgorzata Jabłonowska, <i>Edukacyjny wymiar samodzielności poznawczej. Szkice teoretyczne i dociekania empiryczne w kontekście zdolności uczniów</i>	

<i>gimnazjum</i> , Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2016 – TERESA GIZA	203
Sprawozdanie z I Europejskiego Forum Nowych Technologii i Innowacji w Edukacji, 5-7 października 2016, Kielce, Polska – PAULINA FORMA ...	209

CONTENTS

ARTICLES & ESSAYS

IWONA CZARNECKA, Activity of the Polish Association of the Deaf between 1966 and 1981	11
PAULINA FORMA, Sociological and psychological predictor of growing up in multi-child family	43
MAŁGORZATA KRAWCZYK-BLICHARSKA, Kompetencje doradcy zawodowego – implikacje europejskie	51
MAGDA LEJZEROWICZ, Individualization in educational and teaching activities	67
HANNA MARKIEWICZ, The image of the academic community and its culture in the memories of the 19 th and 20 th centuries	85
AGNIESZKA OGONOWSKA, PIOTR SŁOWIK, The role of teacher's psychological education (at all levels of education)	101
MAŁGORZATA WOLSKA-DŁUGOSZ, Wolontariat jako forma pomocy	127

RESEARCHES & STATEMENTS

ANNA WILECZEK, IWONA MOŹDŻONEK, Bariery komunikacyjne w dyskursie wczesnoszkolnym	143
SVITLANA KOHUT, Profesjonalne kształcenie pedagogiczne – na przykładzie Ukrainy	161
GABRIELA PIECHACZEK-OGIERMAN, Life aims and socio-political aspirations of upper-secondary school learners in the Polish-Czech borderland	171
KATARZYNA SŁANIA, Portrait of a leader – aspects of theoretical and empirical in constructing visions of social activists	187

REVIEWS, REPORTS & OPINIONS

Education and Psychology – Międzynarodowa Konferencja, 22-24 listopada 2016 r., Kyoto, Japonia – HALINA KRÓL	201
Małgorzata Jabłonowska, <i>Edukacyjny wymiar samodzielności poznawczej. Szkice teoretyczne i dociekania empiryczne w kontekście zdolności uczniów</i>	

<i>gimnazjum</i> , Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, Warszawa 2016 – TERESA GIZA	203
Sprawozdanie z I Europejskiego Forum Nowych Technologii i Innowacji w Edukacji, 5-7 października 2016, Kielce, Polska – PAULINA FORMA ...	209